

## 2009 Ocak ayında gök olayları gnlg

Hasan H. Esenoğlu

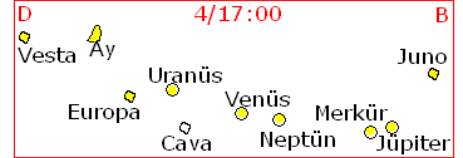
Astronom Dr., İstanbul Üniversitesi Fen Fakóltesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü  
([esenoglu@istanbul.edu.tr](mailto:esenoglu@istanbul.edu.tr))

### ÖZETLER :

4 ocakta güneş bize en yakın  
4'ünde göktaşı yağmuru  
26'sında halkalı güneş tutulması

### Güneş

Güneş'in Yer'e en yakın olacağı tarih : 4 Ocak akşam saat 17.  
Aynı tarih ve saatte gökyüzündeki görünüm resimde verildi (D: doğu, B: batı).



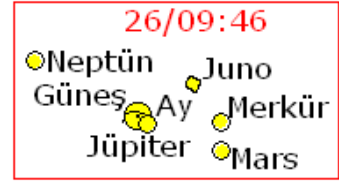
### 26 Ocak'ta Halkalı Güneş Tutulması

Görüleceği yerler: Güney Atlantik Okyanusu, Afrika'nın güneyi, Antartika'nın bir kısmı, Hindistan'ın güneydoğusu, Asya'nın güneydoğusu, Tazmanya hariç Endonezya ve Avustralya.




Tutulma evreleri ve saatleri (saat:dakika:saniye):

Tutulma başlangıcı	06:56:36
Merkezi tutulma başlangıcı	08:05:48
Tutulma ortası	09:46:24
Merkezi tutulma sonu	11:51:36
Tutulma bitişi	13:00:42



Ayrıntılı bilgilendirme ve animasyon için <http://www.eclipse.org.uk/eclipse/0132009> adresine bakılabilir, görülemeyen yerleşimler için de internet ve medyadan izlenebilir. Aynı tarih ve tutulma ortası sanal resimde verildi.



### Ay'ın Evreleri

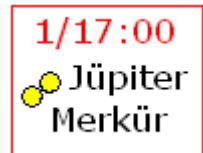
İlk Dördün		Dolunay		Son Dördün		Yeni Ay	
							
Gün	Saat	Gün	Saat	Gün	Saat	Gün	Saat
4	13:56	11	05:27	18	04:46	26	09:55

### Ay-Yer Uzaklığı

Ay Yer'e En Yakın			Ay Yer'e En Uzak		
					
Gün	Saat	Uzaklık (km)	Gün	Saat	Uzaklık (km)
10	13	357515	23	02	406110

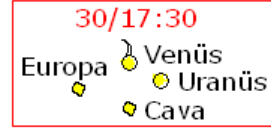
### Gezegenlerin Görünümleri

**Merkür**, ilk iki hafta akşamları Güneş battıktan hemen sonra çok kısa süreliğine görülecek. Gezegen, güneybatı tarafta ufuktan en fazla 11 derece yüksekte Yengeç takım yıldızında bulunacak. Parlaklığı da görülme süresince -0.7'den +1.3 kadire snkleşecek. Merkür'n sırasıyla sondördün ve hilal evreleri teleskop ile izlenebilirde... Merkür sanal resimde verildi.



\* Bilgi için ([esenoglu@istanbul.edu.tr](mailto:esenoglu@istanbul.edu.tr))

**Venüs**, akşamları Güneş battıktan hemen sonra iki saat süreliğine güneybatı tarafta ufuktan en fazla 39 derece yüksekte sırasıyla Kova ve Balıklar takım yıldızlarında görülecek. Venüs'ün parlaklığı – 4.5 kadir olup gökyüzünde adeta ışıldayacak. Venüs teleskopla bakıldığında sondördün evrede görülecek. Gezegen sanal resimde verildi.



**Jüpiter**, akşamları ilk 1.5 hafta boyunca çok kısa süreliğine görülebilecek. –1.9 kadir parlaklıklı gezegen, güneybatıda ufuktan en fazla 11 derece yüksekte sırasıyla Yay ve Oğlak takım yıldızlarında bulunacak. Jüpiter sanal resimde verildi.



**Satürn**, akşamdan sabaha Güneş doğuncaya kadar sekiz saat süreliğine doğarken doğuda ve en tepede iken de güneyde Aslan takım yıldızında görülecek. Satürn ufuktan en fazla 54 derece yüksekte yer alacak. Gezegenin parlaklığı da +0.9 kadir. Satürn sanal resimde verildi.



**Uranüs**, Güneş battıktan hemen sonra akşam saatlerinde 3 saat süreliğine teleskop eşliğinde görülebilir. +5.9 kadir parlaklıklı sönük gezegen ufuktan en fazla 43 derece yüksekte bulunacak. Uranüs güneybatı tarafta Kova takım yıldızında yer alacak. Gezegen sanal resimde verildi.



**Neptün**, Güneş battıktan hemen sonra akşam saatlerinde 1 saat süreliğine teleskop eşliğinde izlenebilir. +8 kadir parlaklıklı oldukça sönük gezegen ufuktan en fazla 24 derece yüksekte güneybatıda Oğlak takım yıldızında yer alacak. Gezegen sanal resimde verildi.



## Gezegenler Nerede?

Akşam	Gece	Sabah
Merkür (1–15; güneybatıda)	Satürn (güneyde)	Satürn (güneybatıda)
Venüs (güneybatıda)		
Jüpiter (1–10; güneybatıda)		
Uranüs (güneybatıda)		
Neptün (güneybatıda)		

## Gökyüzü Günlüğü

Gün	Saat	Gök cisimlerin birbirlerine göre yerleri
2	19	Uranüs Ay'ın 5 derece güneyinde
4	16	Merkür Güneş'ten en uzak (Doğu 19 derece)
14	23	Venüs Güneş'ten en uzak (Doğu 47 derece)
23	18	Venüs Uranüs'ün 1.4 derece kuzeyinde (sanal resimde verildi)
24	08	Jüpiter Güneş ile birlikte



## Göktaşı Yağmuru

Ejderha takım yıldızı civarından 1–5 Ocak arasında yağan **Quadrantidler** isimli göktaşı yağmuru 4 Ocak'ta en yüksek sayıya ulaşır: şehir ışıklarından uzakta, saatte 120 kadar göktaşı görülebilir. Göktaşı yağmurlarını izlemek isteyen okuyucular, özellikle 4 Ocak Pazar akşam saatlerinden itibaren tüm gece ve sabah saatlerine kadar kuzey taraftaki Kutup yıldızına yakın bulunan Ejderha takım yıldızı bölgesine bakabilirler. Bir-iki göktaşının görülmesi yağmurun yerini de belirler... Bir saatte sayılabilen gök taşları [visual@imo.net](mailto:visual@imo.net) adresine rapor edilebilir de...

\* Bilgi için ([esenoglu@istanbul.edu.tr](mailto:esenoglu@istanbul.edu.tr))

## Gök Atlası

15 Ocak akşam saat 21:00 için verildi. Gök atlasına gökyüzüne bakar şekilde doğru yönlerde (resimde yönlerin baş harfleri kullanıldı) yukarıya kaldırarak eşleştirmek yeterli. Ay boyunca takım yıldızlar–burçlar buradan izlenebilir...

## 2009 Dünya Astronomi Yılı ve Güncel Gökbilim Haberleri

2009 Dünya Astronomi Yılı (kısaca DAY 2009) etkinliklerle sürmekte... <http://www.astronomi2009.org> sitesinden ülkemizdeki gelişmeler izlenebilir...



- 1- Özel Çırağan Fen ve Anadolu Lisesi öğrenci ve öğretmenlerine astronomi semineri verildi (<http://www.ciraganlisesi.com>). Filtre yardımıyla teleskop eşliğinde Güneş gözlemi yaptırıldı. Bir anı resmi bu sayfada verildi.
- 2- "Deprem ile Güneş tutulmaları dahil uzaydaki gök cisimleri arasında ilişki var" şeklinde özetlenebilecek basına yansıyan haberler ülkemiz gökbilimcilerimizce doğrulanmamaktadır! Bu konuda gökbilim ve astrofizik çalışılan üniversitelerimizden/kurumlarımızdan, Türk Astronomi Derneği'den (<http://www.tad.org.tr>) ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'den (<http://www.tug.tubitak.gov.tr>) gelecek kamuoyu bilgilendirmelerine bakılabilir.
- 3- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Bilim ve Sanat Kültür Parkı inşaası sürüyor (<http://www.eskisehir-bld.gov.tr/bilimparki.php>)... Eğitsel bilimsel deneylerin yanında önemlisi robot eliyle uzayın canlı gösterimli planeteryum ve teleskop donanımlı gözlemevini içerecek olması kutlamakta olduğumuz 2009 Astronomi Yılı ile çok güzel örtüşmektedir... 4- TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi geleneğini sürdürüyor; bu yıl da "2009 Gök Olayları Yıllığı" nı 'EVREN sizi bekliyor... DÜNYA ASTRONOMİ YILI 2009' logosu ile yayımladı. [http://www.tug.tubitak.gov.tr/goy/goy\\_2009.pdf](http://www.tug.tubitak.gov.tr/goy/goy_2009.pdf) adresinden indirilebilir.

## Medyada Gökbilim

Bu ay medyadaki gökbilim haberleri iki konu başlığında ortaya çıkmıştır; ilki uzay çalışmalarını belirten **astronotik** diğer merak uyandıran **görsel astronomi** olmuştur. Manşetleri de: İşte Ay Taksi/NASA'dan Ay Taksi–Endeavour İstasyona Kenetlendi–Babasının İzinden Uzaya Gitti–Dünyaya Dönüyorlar–Dünyaya Bir anta Yaklaşıyor–Uzayda antasını Düşürdü–Uzayda Tuvalet Krizi–Astronota Sanal Terapi–Uzay Değil Sanki Mutfak–Ekmek Elden Su Ay'dan–Gökyüzünde Muhteşem Buluşma–Ay–Yıldız Buluştu–Kanadalı Meteor–2060 Alarmı–Uzayda Hayata Dair İlk Kanıt. Başlıklar kullanılarak internette bu haberlere ulaşılabilir.

## Gökbilimden Türkçe'mize bir katkı

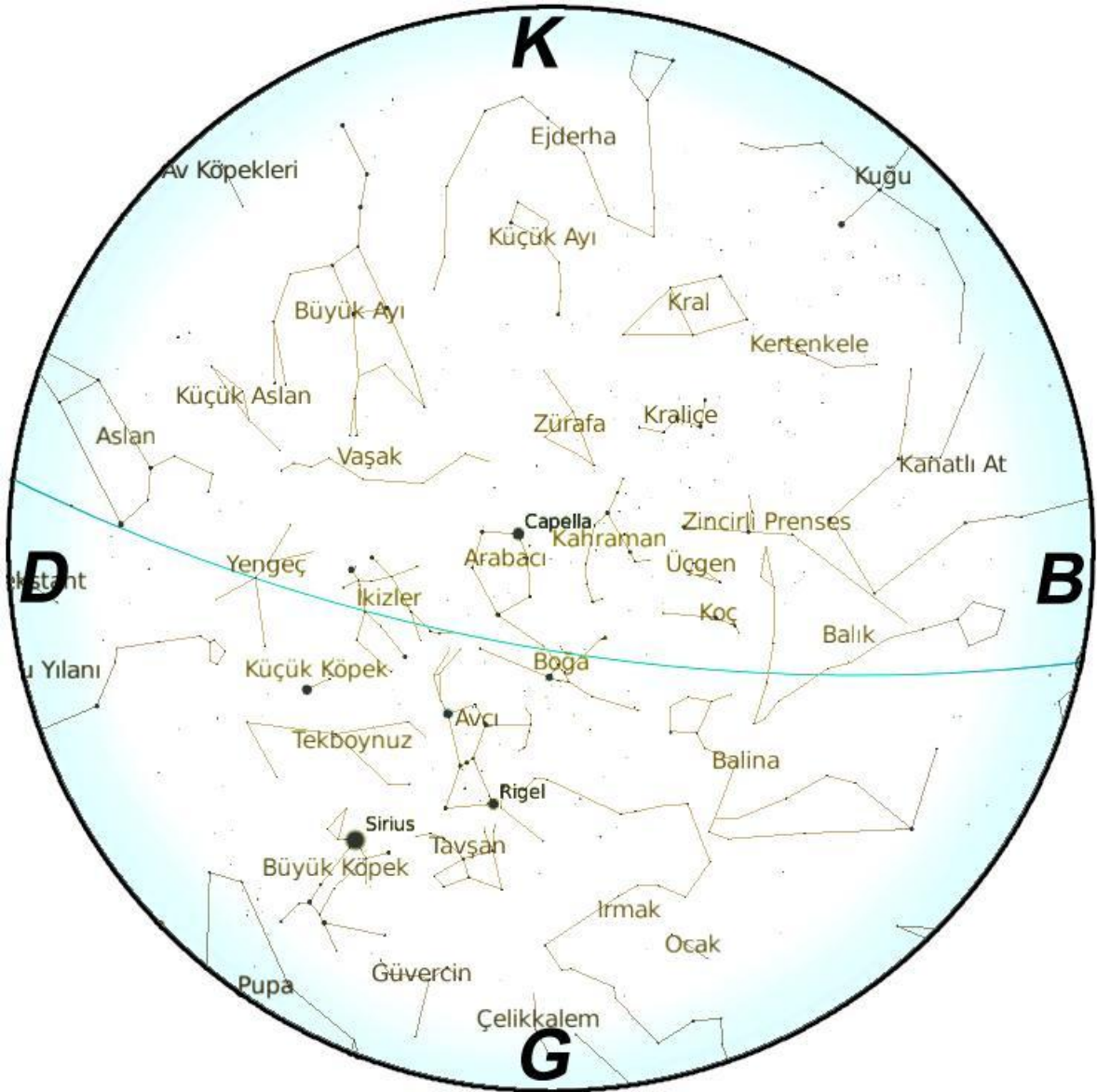
"Bir elime Güneş'i diğer elime Ay'ı verseler..." türündeki doğal gerçekliği olan özlü söylemlerin gerçekleneceği bu ay ki tarihleri aşağıda.

Doğuda Ay–batıda Güneş: 7–9 Ocak tarihlerinde saat 14:45–15:20 arası ve Doğuda Güneş–batıda Ay: 14–16 arasında sabahları saat 08:30–08:55 arasında gerçekleşecektir.

Meraklı okuyucularımız uzay içerikli benzer deyişleri iletirlerse onları da tarihlendirelim...

Bu yazıda kaynakça olarak "The Astronomical Almanac 2009 (<http://asa.usno.navy.mil>)"dan ve güncel gökbilim haberleri için de tüm Türk gökbilimcilerimizin ortak ileti haberleşme kanalından yararlanıldı. Teleskoplu gözlemler ve iyi yıllar dileğiyle...

Gök atlası



\* Bilgi için ([esenoglu@istanbul.edu.tr](mailto:esenoglu@istanbul.edu.tr))

Sayın Hasan H. ESENOĞLU'nun katkılarıyla yayınlanan bu köşe için kendilerine teşekkür ederiz (SpaceTURK)